

بِدْءُ الْمَعَارِفِ

— علم التوحيد والصفات —

او شبو سکز نچی طبعنده ترتیبی اصلاح، عبارتلىرى تسهیل، و خیلا
فوائد علاوه ایدلرک طبع ایدلدى ۱۴۱۳ صفر الخیر سنه.

وندن صولك معارف اسلامىيەنڭ باشقە اجزالارين اصلاح وتسهیل
ايدلسە كرك.

تنبیه:

هر درجه‌ده گى كىي ابادىيەدە شا كىردىزىك تھىمللىرىنە كورە درسىنى
شفاهى ايدوب مضمون مسئۇنى آنكلاتوب او قوتۇ تىوشلىدر*
عبارت وكتاب مقصود تو تولما يىنچە فقط ذھول وقتىنڭ مراجعت اىچون
ساقلانمالى* خلاصە: او قودن مقصود بلو، بلو ايسە آنكلاؤ*
او قتدۇن مقصود بىلدرۇ ايسە آنكلاتودر*

عالىم جان.

مكتبة الشركـة.

казанъ.

Электро-типография III АРАФТЬ.

1907 г.

بسم الله الرحمن الرحيم

بلنکز الله بولگین اسلام دینی حقلقین
احمد پیغمبرلکین الله دیگل بدومام

الله تعالى نك عذا بندن قو تو لمق ايچون الله گه ايمان كلتور مك
كرك * و آنك ييار گان دينينه اشانق وا يار مك كر ك *
الله تعالى گه ايمان رو شيني و آنك دينينه اشانو رو شيني
(دينيني) او گرا تکوچي محمد عليه السلام در * پس الله نك عذا بندن
قو تو لمق ايچون ، وهم الله نك رضالقيني تابمق ايچون محمد
عليه السلام نك پیغمبر لکينه اشانق كر ك * و محمد عليه السلام نك
او گراتوي بوينچه الله گه ايمان كلتور مك و آنكا عبادت قيل مق كر ك *

* ايمان نك باشي *

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَمْدُ رَسُولُ اللَّهِ *

هر کم او شبو مبارک کلمه نی؛ معنا سينی آکلاب کو نکلی بوله
را ستلاپ تيلي بوله ايتسه او ل کشی الله گه ايمان كلتور گان بولور *
وهم محمد عليه السلام گه ايمان كلتور گان بولور * اسلام دينينه کر گان

(۲) او شبو مبارک کلمه نی کلمه طيبة، کلمه توحيد، تهليل ديوار لر .
(مبارک کلمه) خير لى و برکتلى سوز ديمك . (کلمه طيبة) پا لک سوز
ديمك . (کلمه توحيد) الله نك برا کيني آنکلاتقان سوز ديمك *

بولور * اول کشیدنی شریعت مؤمن دیور مسلم دیور،
مسلمان دیور .

مسلمان کشیدنک شریعت بوینچه دنیاداغی خاصیتی :

مسلمان فی بریاق بر لده رنجیتورگه یارامای * آنک مالینی آورغه یارا
مای * او بالتورغه یارامای * قینارغه واوتورگه یارامای * مگر شریعت
بیورغان حق بر لگنه تیارگه یارای * و هر قایو مسلمانلار بر برینه
قرنداش بولالار * (۲) بر برینه دوست کوررگه تیوش بولا *
بر برینه یاردم ایدشورگه تیوش بولا * دشمان تو تو شورغه هیچ
یارامای * بر مسلمانغه شادلوق کلسه بارچه مسلمان شادلانشموق
کرک بولا * بر مسلمانغه قایغو ایرشسده همسی قایغور و شورغه کرک بولا *

* مسلماننک آخرتده گی بختی و شرافتی *

مسلمان کشی الله گه اشانغان و اسلام دینینه ایارگان حالده
وفات بواسمه آخرتده منکرگو والکراحتده بولا * گناهی سبیلی تو غفعه کرسه ده
آنده منکرگو قالمای بلکه قوتولا * اخیر زنده منکرگو او جماده بولا *

(۲) دین قرنداشی بولغانغه کوره بر برینه هر او چراغانده
سلام ویرشمک، آور و بولسه یا که بر بلاغه دوچار بولسه حالینی
سوراب یاردم ویرمک کرک * آچ قالسه تو یورماق، یالانچاج بولسه
کیورتمک، اوکسزار قالسه آصراءق، هر بر مسلماننی دنیا و دین سارتین
بولغان بلاردن ساقلارغه تروشموق، وفات بولسه کرک یراغینی
حاضر لب پرلمک ، تیوش بولادر *

✿ مبارک کلمه نک معنایی ✿

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ : اللَّهُنَّ بَاشْقَهُ عِبَادَتُ (فَلْلَق) قِيلُورْغَهِ يَرَاقْلِي
بِرْ نَرْسَهَدَه يَوْقَ . يَعْنِي بَارِي اللَّهُ تَعَالَى كَه عِبَادَتُ قِيلُورْ كَرَكَ،
اللَّهُنَّ بَاشْقَهُ بِرْ نَرْسَهَ كَادَه عِبَادَتُ قِيلُورْ (رَكْوَعَ قِيلُورْ سِجْلَه قِيلُوكَبِي اشْلَرْ)
يَارَامَائِي * اللَّهُنَّ بَاشْقَهُ هَرْ نَرْسَهَ كَرَكَ جَانَلِي نَرْسَهَ كَرَكَ جَانَسَرَ
نَرْسَهَ بُولِسُونَ ضَعِيفَ مُخْلوقَدَرَ اللَّهُغَه مُحْتاجَدَرَ شُونَكَ أَچْوَنَ عِبَادَتُ
قِيلُونُورْغَه يَرَاقْلِي دَگْلَدَرْ * امَا اللَّهُ تَعَالَى هَمَه نَرْسَهَنِي يَوْقَدَنَ بَارَ
قِيلَغَانَ هَرْ جَانَ اِيْكَاسِينَه كَرَگَنْچَه رَزْقَ وَيَرْگَانَ * هَيْچَ قَصْوَرَسَزَ
وَعِيَسَزَ پَاكَ بُولَغَانَ ذَاتَدَرْ * شَوْلَ سَبِيدَنَ عِبَادَتُ قِيلُونُورْغَه
أَوْ لَغَنَه لَايَقَدَرْ *

محمد رسول الله: مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ اللَّهُنَّكَ رَسُولِي
(اِيْلَچِيسِي) در.

الله تعالى آنی بنک ارینه دین و شریعت او گراتور اچون ییارمشدر *

✿ کلمه شهادت - شهادت سوزی ✿

أَشَهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُه

وَرَسُولُهُ . * تَوْجِهٌ وَمَعْنَاهُ *

أَشَهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ : گواهلق (تَانْلَق) وَيَرَامَنَ كَه
اللَّهُنَّ بَاشْقَهُ عِبَادَتُ قِيلُونُورْغَه يَرَاقْلِي نَرْسَهَ يَوْقَدَرْ .

وَأَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُه وَرَسُولُهُ : دَخْنِي گواهلق
وَيَرَامَنَ كَه مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ آنَكَ (اللَّهُنَّكَ) بَنْدَهَسِي دَخْنِي اِيْلَچِيسِيدَرْ *

* محمد عليه السلام ناك نسلی توغان يرى، قبرى *

محمد عليه السلام ناك آناسی عبد المطلب، آنک آناسی هاشم * آناسی آمنه، آمنه ناك آناسی و هب آنک آناسی زهره در * محمد ناك (عليه السلام) آناسی و آناسی هر ايکاوی قريش قبيله سندن (ار و غندن) در. مكه شهر نده تو غدی شوند او سدی * آناسی رسول الله (صلی الله عليه وسلم) تو غودن اللک وفات بولغان ايدی * آناسی رسول الله (صلی الله عليه وسلم) آلتی ياشکه ايرشكاج وفات بولدى رسول الله (صلی الله عليه وسلم) ياش و قتندن او ق کور کام خلقلى راست سوزلى بولوب خلق آراسنده اشاچلى وقدرلى ايدی * حتى خلق آنى اشاچلى معنا سندن بولغان (امين) دیوب آتاقلاغانلر ايدی *

فرق ياشنده آنکا پيغمبر لک کلدى ايلى اوچ ياشنده مکەنەن
مدینە شهر ينه کوچدى * آلمىش اوچنچى ياشنده شول مدینە شهر زان
وفات بولدى * مبارك قبرى آنده در.

* محمد عليه السلام ناك پيغمبر بولمهقى *

پيغمبر لگى اوшибو روشك بولغاندر کم فرق ياشينه ايرشكاج جبرايل
فرشته (عليه السلام) آنکا كيلوب: الله سنى پيغمبر قيلدى قومكى
وقرنداشان نكى كفردن و شركدن و هر تورلى گناهden
قررتقل و حق دينگه اوندا گل * و هر تورلى يخشى عمل للرگه ديملا گل
ديگان * و هم الله تعالى او زينك سوزينى (قرآننى) كر لک ساين
بولب بولب آنکا ايندر گان * يكرمى يل چماسنده بتون قرآن
ايندر لوب بتكان * هر ايندر لگان قرآن آيندر ينى محمد عليه السلام

صحابه‌لرگه او گراته کلگان * صحابه‌لر (۲) صحیفه (کافد) لرگه یازغانلار
وهم اوز شاگردلرینه او گراتکانلر او شانداق هر قارت عالم‌لر
یاشلرگه او گراتوب قرآن شریف هیچ او زگارتولمای ساقلانوب بو
زمانغache کلگان * قرآن شریفده الله‌نک سویگان دینی و خلق
ایچون فائده‌لی حکملری سویلنگان * حاضر بز مسلمان ارزک
قولمزده‌ی بولغان مصحف (۳) شریفلرده الله‌نک سوزی بولغان شول
قرآن یازله‌شدر * قیامت‌کاچه آذک برله عمل قیلهق هر کمگه فرضدر *
الله‌نک رحمت و رضالق یولینی کورسان‌کوچی یاقتی چرا‌غدر *

* تفصیل ایمان *

آهنت بالله وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرَسُولِهِ وَالْيَوْمِ
الآخرِ وَالْقَدِيرِ خَيْرٌ وَشَرٌّ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثَ
بَعْدَ الْمَوْتِ :

ترجمه:

آهنت بالله الله‌گه اشاندم ، بارلقینه و برلکینه ایناندم *
وملائکته دخی فرشته‌لرینه اشاندم *
وکتبه دخی کتابارینه اشاندم *

(۲) صحابه رسول الله‌گه (صلی الله علیه وسلم) یولقوب ایمان
کلتورگان و توغری اوز ندن دین او گراتگان مبارک ذاتلر در *

(۳) مصحف دیو خلق (کلام شریف) دیویور و ته تورغان
قرآن یازلغان الوغ شرافتلی کتابقه ایتو‌لادر *

و رسّله دخى پىغمېرىلر يىنه اشاندَم *

والليوم الآخر صوكى كونگە يعنى قيامت كونينه اشاندَم *

والقدر خيره و شره من الله تعالى هر اش كركچى

كرك يمان بارده الله تقديرى بىرلە بولماقىنه اشاندَم *

والبعث بعد الموت او لگاندىن صونك قو بارلمقىھه اشاندَم
يعنى قيامت كونى بولغا زىميتلىرنك (اول كلارننك) قو بارلمقىنه ايناندَم *

الله‌غه اشانو (ايىمان كلتىرو) روشى

الله‌تعالى بار، بىر، هيچ‌شرييکى واوغشاشى يوق * هيچ كەدىن توغمادى * هيچ كەمنى توغرى مادى * وهيچ كەم آنكا تىنك بولما دى *
بر نرسە گادە محتاج دگل * بلسکە هر نرسە آنكا محتاج * دائئما ترى يك *
هر نرسەنى بىلگۈچى * هر نرسە گەقدىرتلى * هر نرسەنى ايشتكۈچى *
هر نرسەنى كورگۈچى * وسوپلا گۈچى سوزى يىنه هيچ بىرچىك يوقىدر *
هر بولغان نرسە آنذاك تلاوى بىرلە بولادر * هلاك بولغان نرسە دخى آنڭ تىلاوى بىرلە هلاك بولادر

فرشته‌لرگە ايىمان كلتۈرۈ

فرشته‌لر الله‌نڭ گناهسىز يخشى بىنلەر يىدر * الله‌نڭ بىورغان اشلىرىنى او تاواچىلر * و هر وقت آنكى عبادت ايداچىلر * آنلار ده ارکاك لىك و دشى لىك (خاتونلىق) بولما س * يىك وايچەك بولما س * هر قايوسى گناهسىز ذاتلار بولسا لار ده الله‌غه يقىنلىقىدە درجهلىرى تورلىچەدر جبرايل اسرافىل، ميكائيل، عزرائيل عليهم السلام يوقارغى درجهدە گى فرشته‌لر جملە سندىندر *

* کتابلارغه ايمان روشي *

الله تعالى بىنلرگە دين و كوركام خلق اوگراتور اىچون پىغمېرىلر
 يبارگان وهم الوغ پىغمېرىلرگە كتابلارايىدرگان * اول كتابلارده الله ناك
 سوزلىرى يازلغان * موسى (عليه السلام) پىغمېرىگە تورات اسملى كتاب
 ايىدرگان * داود (عليه السلام) پىغمېرىگە زبور اسملى كتاب
 ويرگان * بندىسى عيسى (عليه السلام) پىغمېرىگە اجىل اسملى
 كتاب ويرگان * اينك صونكى پىغمېرى و بندىسى محمد (عليه
 السلام) گە قرآن اسملى كتاب ايىدرگان * بو دورت كتاب الله ناك
 بىك مشهور كتابلىرىدیر * بونلردىن اوّل ايىدرلگان كتابلارده
 بولغان * اوز و قتلارنىدە هر قايوكتاب بوينچە عمل و عبادت
 قىلوانغان * ولكن قرآن ايىدرلگاج هركم اوزرە قرآن بوينچەغىنه
 عمل قىلو لازم بولغان * قرآندا اوگرادلگان ايمان و اعتقاد، آننى
 بىولغان حكملىر، كوركام خلقلىر و نصيحتلىر هر كىمنىك دنياده
 و آخرتىك بختلى بولوى اىچون يتارلىك درجه دهدىر * الله بارچە مىزنى
 قرآن نورى بىلە نورلانىرغاي وهمه بىزنى قرآن يولي بوينچە
 رحمتىنه ايىشىدرگاي * آمين

* پىغمېرلۈگە ايمان كلتورو *

پىغمېرىلر هر قايوسى الله ناك بىنلردىر * انسان (كشى) جنسىنىك
 اينك يخشىلاردىر * كوركام خلقلىلار * درست سوزلىلار * هر
 اشلىزىن اشاچلىلار * خلقغەشقىلىلار * خلق فايدەسىينه تروشوچىلىلار *
 الله غە مناجاتلى عبادتلى كشىلدەر * الله تعالى آنلارغە جبرايل فرشته
 آرقىلى شريعت و دين بىلدەرگان * آنلار اوزلىرىنىك پىغمېرىدەكلرىنى

الله طرفندن شريعت ودين گلتور دکلر يني خلقعه تورلى دليللر
وعلماتلر ومعجزه لر بىرلە اثبات ايتکانلر * وهم الله طرفندن
گلتور گان دين و شريعتلر يني الله تلا گان روشه بندەلرگە
ايرشدر گانلر، او گرتن گانلر، بلدر گانلر * آنلار فرشته كېيى گناھسز
وخطاسز بولسەلارده، تركلەك اشىرنىدە باشقە كشىلەر كېيدر * طعام
ييارلار، يوقلارلار، او يلانورلار، بازارده آليش ويرش ايىرلر *
پيغمبر (۲) لرنك سانلارى آچيق بلونىماي * قرآنىدە بايتاقلا -
رينك قصه لرى ذكر ايدلكان * آنلار او شبولا ردر :

۷ آدم ادريس نوح هود صالح ابراهيم لو ط
۶ اسماعيل اسحاق يعقوب يوسف ايوب شعيب
۶ موسى هارون ذو الکفل داود سليمان الياس
۱ اليسع يونس زکر يا یحيى عيسى محمد عليهم الصلوة

۲۵ والسلام حضرتلرى * حضرت محمد عليه السلام اينك صونكى
پيغمبر * آندن صونك قيامت كاچە يانكى پيغمبر كلاماس * آنك
دينى اسلام دينىدر * قيامت كاچە قالغۇچىدر. اينك ينكل دين،
اينك شبهسز آچيق دين در.

ذوالقرنيين عزيز لقمان (رضي الله عنهم) حضرتلرى قرآنىدە
ذكر ايدلەمش يخشى كشىلەر لىكن پيغمبر بولولرى آنيق دكلىر *

(۲) پيغمبر فارسى تلى اصلئ خبر ايلتو چى معناسنە بولغان (پيغام
برنىدە) بولوب صونكىدىن الله دن بندەلرگە شريعت خبر ينى گلتەر -
چىگە ايتولكان. عرچە (رسول) ايسكى ترکىدە (ساوچى) دىورلر
الله نك بندەلر ينه ييار كان ايلچىسى ديمك بولولر *

* تقدیرگه ایمان رو شی *

دیاده‌گی هر اشن الله‌نک او لدن بلمگی وتلاوی (اراده‌سی) بر له بولغاندر * هیچ نرسه (کرک یخشیلیق کرک یمانلیق) الله‌نک تلاما کندن و تقدیرندن طش بولماس * وهر نرسه (فرشته، انسان، حیوان، ناش، یغاج، ییر، کوک) گه وهر کمننک قیلغان اشینه وجود (بارلیق) ویرمک ویوقدن بار قیلمق الله‌غه خاصلر * بنده یخشیلیقنى تلاسه و سببینه کرشسسه الله‌تعالی او زیننک رضالقی بر له اول یخشیلیق غه وجود ویرر وبار قیلور * آخرتده بنده گه یخشیلیقنى کسب قیلغانی ایچون ثواب ویرر * اگر بنک یمانقنى تلاسه و آنی کسب ایتسه (سببینه کرشسسه) الله‌تعالی بننک آنداي یمان اشنی تلاوینه و آنی کسب ایتما کینه راضی بولماس * ولکن اول اشکه وجود ویرر سببینه کرشکان ایچون آخرتده اول بنده‌نى عنذابقه تیوشلى قیلور *

* آخرت کونینه و بعثکه ایمان رو شی *

آخرت کونی (قیامت کونی) بتون دنیا هلاک بولجاج الله‌نک قدرتی بر له بولاچاق چیکسز، اصلا توکانیمس بر عدالت و مکافات کونیدر. کم یخشی کم یمان آن معلوم بولور، بننک قیلغانی (خیر مو، شرم مو) بارده آنده میدانغه چغار * و تیوشلى جزاپینی کورر.

* قبر احوالی *

بنده اولوب قبرگه کومولگاچ یا که باشهه یerde او رناشقاج منکر و نکیر اسملى ایکی فرشته آندن اوج تورلی سوء‌الغه (سر و غفعه) جواب صورا لار * ربنک کم؟ دینک قایو دین؟ بوکشى (محمد)

عایه‌السلام) حننه نی ایتاسنک دیورلر * یخشی بنده بولسه: ربم
الله، دینم اسلام، محمد علیه‌السلام حننه راست پیغمبر دیو گواه‌لئ
ویرامن دیور * فرشته‌لر آنی قوتلارلر، یواتورلر * وهم بو کشیگه
قبری او جماح بغچه‌لارندن بر راحت اورن بولور * جنت‌ده گی
اور نینی کورب جانی دائم قدر و راحت‌ده اولور * اگر ایمان‌سز
کشی بولسه اول سر و غلارگه جواب ویره آماس * اول فرشته‌لر
آنی عذاب قیلورلر * قبری تموغ چقوری بولوب جانی قیامت‌که چه جفا
وعذاب ایچنده قالور *

قیامت احوالی *

قیامت کونی کلگانن الله تعالی اوز قدرتی بره خلقنک تارالغان
و چورگان سویا کلرینی ییغوب و ترکوزوب بارچه‌سینی قبر لرندن
(اور ناشقان یرلرنین) قوبارور * و محشر یرینه بیغار.
آنلردن حساب آاور، عمل دفترلرینی (کتابلرینی) اوچار.
یخشیلیقی کوب کشیگه کتابی اونک قولینه ویرلور. یمان کشیگه
آرقاسی طرفندن ضول قولینه ویرلور. کافرلر نی و گناهلى کشیلرنی
تورلى خورلقلار بره الله‌ننک عدالتىن تموغه بیارلور. یخشیلار
صراط کو پرندن کیچوب الله‌ننک فضل و رحمتنده او جماح‌گه کرلر.

او جماح (جنت) تموغ (جهنم)

او جماح یخشیلار (الله‌گه اشانوب آنی طنکلاغان کشیلر) ایچون
الله‌ننک قدرتی بره حاضرلگان، کوز کورمگان، قولاق ایشتمگان
در جده یخشی، آفار صولی، تورلى تورلى نعمتلی، منکگولوك
رحمت یورتی و سعادت باغچه‌سیدر.

تموغ: کافرلر و یمانلار ایچون اوت، یلان و چیان و باشقە

تۇرلى جفالار بىرلە عذاب قىلىو اورنىدیر. كاپلار آندە منكىگو
فالولار ايمانلى بولا توروب گناه قىلغان كشىلر (اگر الله
تعالى گناھلىرىنى كىچورماسى) وقتلى عذابلانوب الله تعالى نك رحمنىڭ
آندىن چىغارلار واوجماڭھە كىرلىم

✿ بناء إسلام ✿

امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضى الله عنه ايتكان :
برىكونك رسول الله صلى الله عليه وسلم آلدندە اولتۇرە ايدىك
بر يات مسافر كردى * كيومىرى بيك آق، ساج، صفالى،
بيك قاره، اوزىز يول علامتى بىرده كورنىمى، بىرىمىزدە آنى
نانو مايمىز * رسول اللهنىڭ (صلى الله عليه وسلم) آلدىينه اولتۇردى،
تىزلىرىنى رسول اللهنىڭ (صلى الله عليه وسلم) تىزلىرىنه تزادى،
قوللارىنى رسول اللهنىڭ (صلى الله عليه وسلم) بوطلازلىرىنه قويدى *
آرالارنىڭ اوشبو روشه سروغ وجواب واقع بولدى :

مسافر: اى محمد اسلامنىڭ نى ايكانىنى منكا ايت؟

رسول الله: إسلام اوشبو كم: الله دن باشقە عبادت
قىلىو نورغە يراقلى ذات يوق، محمد آننىك پىغمېرى ديو
گواهلىق (نانوقلق) ويرى سن، وبش وقت نمازنى تورغۇزۇر
سن، زکات ويرى سن، رمضاننى روزه توتارى سن، يوليئە كوجىنڭ
يتسە حج قىلىورى سن * (رسول الله (صلى الله عليه وسلم) اسلام اوشبو
بش تورلى نرسە بىرلە تابلا. واوشبو بش نرسە اوزىزه قورولما
ديو آنكلاغان شوناك اىچون اوشبو بش نرسەنى (بناء إسلام)
ديو ايتەلر) *

مسافر: راست ايدىنڭ دىدى * (عمر رضى الله عنه عجىلىنىڭ
أوزى صوراي اوزى اوّلدىن بلگان كېيى راستلای) دىگان *

مسافر: ايمان نه ايدكىنى خبر وير دىدى *

رسول الله صلی الله علیه وسلم: ایمان او شبود رکم الله‌گه
اشانورسن، و فرشته‌لرینه اشانورسن، و کتابلارینه اشانورسن،
و پیغمبرلرینه اشانورسن، آخرت کونی (قیامت) بولاچاغینه
اشانورسنک، خیر و شر الله‌ننک تقدیری وارداده‌سی برله بولمیقینه
اشانورسن دیدی*

مسافر: راست ایتكد دیدی* بو واقعه‌دن اوچ کون
اوئکاچ امیر المؤمنین عمرگه (رضی الله عنہ) رسول الله صلی الله
علیه وسلم ایتكان: اول مسافر جبرائیل (علیه السلام) ایدی
سزناڭ آلدىنگىزدە سوراب سزگە دىننگىزى او گراتور ایچون كلدى
دېگان(۲)

﴿اَهْلُ السَّنَةِ وَالْجَمَاعَةِ﴾

رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتكان: امتم مندن صونك
يتمش گروھى آیور ولورار، بر گروھدن باشقەسى اوئىدە
بولورلار*

صحابىلر: يا رسول الله اوئىدە قوتولغان گروھ كىملە
ديو سورا دقلارنىدە

رسول الله صلی الله علیه وسلم اوئىدە قوتولاقى كشىلىر
منم و صحابىلرم يوللار نچە بولغان كشىلىر ديو بيان ایتكان*
او شىپۇ گروھ كشىلىرىنى (فرقة ناجييە) (اھل السنة والجماعۃ) دیورلۇ.
پس اھل السنة والجماعۃ اعتقاد و عمل جهتلر نچە رسول الله‌ننک
(صلی الله علیه وسلم) سنتىينه ايارگان، و آنک يولنجە كىتكان،

(۲) بو حدیث صحیح بخاری و صحیح مسلم و باشقە حدیث
كتابلارندە زونراق روشه ذكر ايدلگان بو يرده ایمان واسلام
معنالىرىنى آنكلاتودە ضرور بولغان قدر ایسینى كوچورلدى.

و هم صحابه‌ر جماعه‌ستدن (گروهندن) آیورلامagan يخشى
و ايدگو بنده‌لر در *
او شبو كتابده‌مغى ايتولگان رو شجه مسئله‌لرنى اعتقاد
قيلو اهل السنة والجماعة ناك اعتقاديدر * رسول الله صلى الله
عليه وسلم اعتقاد قيلغان و صحابه‌رگه او گرتكان ايمان روشيدر *
هر كم شول ايمان و اعتقاد او زره بولسە اول كمسەنى مؤمن ديو حكم
ايدله‌در (گناهلى بولسەدە) وهم اعتقادى سارتىن سنى (اھل
السنة والجماعة) دن ديو ايتوله‌در *

ا گر برا گو شول اعتقادى واشانوى اوستينه رسول الله
(صلى الله عليه وسلم) ايتوب و قيلوب كورستكان رو شجه عمل
وعبادت قىلسە حقيقى و كامل اهل السنة والجماعة دن بولور *
و قرآن ماجتاغان دين تو توقوجى، متقى، يخشى مسلمان بولور *

* بزئتك دينەز (اعتقاد و عمل مسئله‌لر بىز) باشدە نچوک آنكلا نغان، و بو كونگاچە نچوک ساقلانغان:

رسول الله صلى الله عاليه وسلم الله تعالى طرفىدن اينكىن
قرآن آيتلىرىنى صحابه‌رگه او قىلغان يازدره كلاگان * و آچيق
سوزى و فعلى و خلقى بىرلە قرآن ناك معنى و تفسيرىنى آنكلاتا
كلاگان * پس قرآن شريف، وهم رسول الله صلى الله عاليه وسلم ناك سوزى،
قىلغان اشى(۲) و كورستكان خلقى بارده دين و شريعت بولوب

(۲) رسول الله ناك ديانىت سارتىن بولغان اشى (عبادتى و حكمى
و خلقى بىرلە بولغان معاملەسى) بارده دين او گراتو شريعت كورساتو
بولغان * چونكە الله آتى خطا اشدىن و گناه قيلودن ساقلانغان
هر اشى الله ناك رضالقىنه موافق بولغان *

صحابه‌لار آرقىلى آنلارنى شاگردلرىنه (تابعين) گە(۳) ايرشكان و آنكلاتولغان * و آنلاردن صونك آنلارنىڭ شاگردلرى (تابع تابعين) گە ايرشكان و آنكلاتولغان * اوول وقتدىن صوك اوشبو كونگاچه اولىگى كېي آغزىدە فرآن و دين اوگرا تو له كلاڭان * وهم صحىح بخارى و صحىح مسلم كېي يېك درست كتابلرده يازوب ده اوگرا تو له كلاڭان * قيامت كاچه اوشبو رو شچه فرآن او گرانلوب آننىڭ بىر لە عمل قىلىو ناچاقىدر.

رسول الله‌نىڭ (صلى الله عليه وسلم) سوزى وفعلى وتورلى خلفى يازاغان كتابلار، و مجتهدار طرفندن يازاغان درست كتابلار بويىنچە آنكلانوب و ساقلانوب عمل ايدىلەچكىر * والله يهدى من يشاء

رسول الله‌دىن (صلى الله عليه وسلم) صونك دين ساقلاغان
و اسلامدە الوغ خدمتلىرى قىلغان كشىلر:

﴿ چهار يار = خلفاء راشدين ﴾

رسول الله‌نىڭ (صلى الله عليه وسلم) اولىگى خليفىسى خليفة رسول الله ابو بكر الصديق عبد الله ابن ابي قحافة عثمان در رضى الله عنهمَا ٦٣ ياشىنده ۱۳ نېھى سنه ده وفات مدتى خلافتى سنه ۱۳ آى ۱۲ كون *

ايکىچى خليفه: أمير المؤمنين أبو حفص عمر الفاروق

(۳) صحابه‌لرنى كوروب علم آلغان و دين او گرانلگان مسلمانلىرى تابعين دiyorلى * تابعىننى كوروب دين و علم او گرانلگانلىرى تبع تابعين، دiyorلى * صحابه، تابعين، تبع تابعين بىو امتنىك اينك خيرلى، اينك بوقارغى درجه ده گى كشىلردى و اينك قدرلى اعضالار يىدر، رضى الله عنهم اجمعين *

ابن الخطاب در مدة خلافتى ١٠ ييل يارم، ٦٣ ياشدە ٢٣ نېھى سنه ده
شەھيد بولدى رضى الله عنه.

اوچنجى خليفه، امير المؤمنين ابو عمرو عثمان
ذوالنورين (٢) ابن عفان رضى الله عنه، مدة خلافتى ١١ سنه
١١ آى ١٤ كون ٨٨ ياشدە ٣٥ نېھى سنه ده شەھيد بولدى.
دور تىچى خليفه: امير المؤمنين ابو الحسن على ابن ابي طالب
ابن عبد المطلب، رضى الله عنه ٦٣ ياشدە ٤ نېھى سنه ده شەھيد بولدى.

عَشْرَهُ مُبَشِّرَهُ (٣)

اسلامدە كوب خدمتلىرى تىگان رسول الله (صلى الله
عليه وسلم) كوب ياردم ويرگان جنت بىرلە سيوندرامش اوون
الوغ صحابىلدر.

آنلار يوقارىيئ ايىدلەش چەھار يار بىرلە، اوشبو آلتى كىمسەنەلر:
٥) ابو محمد طلحه بن عبيد الله رضى الله عنه ٦٠ ياشدە ٣٦ نېھى
سنه ده وفات بولدى.
٦) ابو محمد عبد الرحمن بن عوف رضى الله عنه ٧٥ ياشدە
٣٣ نېھى سنه ده وفات بولدى.

٧) ابو عبد الله زير بن العوام رضى الله عنه رسول الله ناك (صلى الله
عليه وسلم) حوارىي ايىدى ٦٩ ياشدە ٣٦ نېھى سنه ده شەھيد بولدى.

(٢) رسول الله ناك (صلى الله عليه وسلم) ارقىھ وام كلشوم
اسىملى ايکى قزىينى ناك اھلىگان ايجون ذوالنورين دى يولدى.
(٣) بېشىتىر آلاردۇن قطعى اوون ياز بىشارات ويردى اول سلطان ابرار
ابو بكر عمر در صونكەر عثمان على در طلحەدر هم عبد الرحمن
ز بىر بو عبىدە بولدى اخيار سعىد و سعد در آيغان بو اوون يار
(ثبات العاجزين)

- (٨) ابو عبيدة الجراح عامر بن عبد الله بن الجراح امين الامة رضى الله عنه ٥٨ ياشدہ ١٨ نچی سنہ دہ وفات بولدی.
- (٩) ابو ثور سعید بن زید رضی الله عنہ ٧٠ ياشدہ ٥٦ نچی سنہ وفات.
- (١٠) ابو سحاق سعد بن مالک ابی وقارص رضی الله عنہ رسول اللہ نک او پیسی ایدی ٨٠ ياشدہ ٥٥ نچی سنہ دہ وفات.
- صحابہ لرننک بونلردن باشقہ لاریدہ دین اسلامدہ کوب خدمت قیلغانلار و مسلمانلار غه دین و دنیالاری توغریلار ندہ کوب فائده تیکورگانلار الله بار چہستن راضی بولغای.

﴿ ائمۂ اربعہ دورت امام ﴾

- دین اسلامنی خلقعہ او گر تکان ایزگو اماملار، دورت هنھب بونینجہ مسلمانلار غه قتوی ویرگان الوغ مقیملو، بتون یر یوز ندہ آتا فلی مجتهدا لو او شبو دورت اماملار در:
- (۱) امام ابو حنیفہ نعمان بن ثابت البکوف رحمہ الله منذھب حنفی باشی ٨٠ نچی سنہ دہ تو غدی. ١٥٠ نچی سنہ دہ ٧٠ ياشدہ بغدادده وفات* هندستان، ترکستان، روم، بلغار و قران خلقی بار دہ او شبو منڈھبندندر. مصر و حجاز عاکتلر ندہ دہ بو منڈھب او زرہ خلق کوبدر*
- (۲) امام مالک بن انس المدنی رحمہ الله منڈھب مالکی باشی ٩٣ نچی یلدہ تو غدی ١٧٦ سنہ دہ ٨٣ ياشدہ مدینہ دہ وفات. فاس، تونس، الجزائر خلقی مصر و حجاز خلقندن بايتاں بو منڈھب او زرہ*
- (۳) امام محمد بن ادریس الشافعی المکی رحمہ الله منڈھب شافعی باشی ١٥٠ تو غدی ٢٠٤ سنہ دہ ٥٤ ياشدہ مصر دہ وفات* مصر دہ

حجاز ده بایتاق خلق، جاوه ملکتی بارچه‌سی او شبو منهبلک در *
 (٤) امام احمد بن حنبل البغدادی و حمه الله مذهب حنبلی
 باشی ١٦٤ سنه ده توغدی ٢٤١ سنه ده ٧٧ یاشده بغداده وفات.
 بغداد، بخدا، مصر، حجاز یولرنده کوب خلق بومذهب او زریدر *
 بو اماملار هر قایوسی اهل السنته والجماعه اماملاری وحق
 مذهب باشلاریدر * هر قایوسی شریعتنی رسول الله دن (صلی
 الله علیه وسلم) کوچور لگان روشچه ساقلاب خلقده او گرتمشلدر *
 بونلارننک مذهبلری وفتوا الری بوینچه عمل قيلو هر مسلمان
 ايچون درستدر * الهی بارچه مزني حق بولغه کوندرگای
 ايذنك، خطا وباطل اشلردن يراق ايتكای ايذنك، پاك کونگل
 آق يوز بره قيامته او زنگه اي شدرگای ايذنك آمين *

امايلارننک بيوكى بو حنيفه * امام مالك ايتنچى ذات شريفه *
 او چنچىسى محمد شافعى در * امام احمد بولارننک رابعىدر *

والحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد
 وعلى آله وأصحابه أجمعين

